

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové v právní věci žalobce: **a) P. P.**, se sídlem x, zast. JUDr. Borisem Vacou, advokátem, se sídlem Dlouhá 16, Praha 1, **b) MV PLUS s.r.o. v likvidaci**, IČ: 254 68 316, se sídlem nebytový prostor č. 21, Kaštanová 1055/14, Olomouc, zast. JUDr. Zdeňkem Weigem, advokátem, se sídlem Nad Zátiším 22, Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 26.11.2012, č.j. 12492-11/2011-170100-21,

t a k t o :

- I. Žaloba žalobce P. P. proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 26.11.2012, č.j. 12492-11/2012-170100-21 a to výrokům znějícím „za použití ust. § 101, ust. § 102 a ust. § 264 odst. 1 daňového řádu **se 1. podle ust. § 42 odst. 11 písm. b) zákona o SPD ukládá p r o p a d n u t í tahače Volvo RZ ... VIN ... a návěsu Schwarzmüller RZ ... VIN ... (dále jen „dopravní prostředek“) ve vlastnictví P. P. jako osoby, která dopravní prostředek vlastní a je Celnímu úřadu Praha 2 známa, a 2. podle ust. § 42 odst. 11 písm. b) zákona o SPD ukládá p r o p a d n u t í tahače Volvo RZ ... VIN ... a návěsu Schwarzmüller RZ ... VIN ... (dále jen „dopravní prostředek“) ve vlastnictví P. P. jako osoby, která dopravní prostředek vlastní a je Celnímu úřadu Praha 2 známa“ **se z a m í t á.****
- II. Rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 26.11.2012, č.j. 12492-11/2012-170100-21 a to ve výrocích znějících „za použití ust. § 101, ust. § 102 a ust. § 264 odst. 1 daňového řádu **se 1. podle ust. § 42 odst. 11 písm. b) zákona o SPD ukládá p r o p a d n u t í minerálních olejů-nafty motorové v množství 26.598 litrů a benzínu natural 95 v množství 4.605 litrů (dále jen „vybrané výrobky“) ve vlastnictví MV PLUS jako osoby, která vybrané výrobky vlastní a je Celnímu úřadu Praha 2 známa, a 2. podle ust. § 42 odst. 11 písm. b) zákona o SPD ukládá p r o p a d n u t í minerálních olejů-nafty motorové v množství 30.333 litrů (dále jen „vybrané výrobky“) ve vlastnictví MV PLUS**

jako osoby, která vybrané výrobky vlastní a je Celnímu úřadu Praha 2 známa“ **s e z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení v řízení o žalobě žalobce P. P.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci společnosti MV PLUS s.r.o. „v likvidaci“ náhradu nákladů řízení ve výši 15.342,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Zdeňka Weiga, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobami podanými u Městského soudu v Praze domáhali zrušení rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 26.11.2012, č.j. 12492-11/2011-170100-21. Citovaným rozhodnutím rozhodlo Celní ředitelství Praha o odvolání žalobců proti rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků (a dopravních prostředků), vydaném Celním úřadem Praha 2 dne 29.6.2011, č.j. 7996-2/2011-176400-021 (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“). Odvolací správní orgán změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně: I) změnil označení rozhodnutí tak, že „Rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků“ doplnil o označení „a dopravních prostředků“. II) nahradil celou výrokovou část od označení rozhodnutí až po nadpis odůvodnění. Předmětem správních rozhodnutí bylo uložení propadnutí minerálních olejů a dopravních prostředků, kterými byly převáženy. Dotčené výrobky a dopravní prostředky byly zajištěny rozhodnutím Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 22.1.2010, č.j. 1050-6/2010-200100-34 a rozhodnutím Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 22.1.2010, č.j. 1055-6/2010-200100-34. Zajištěné dopravní prostředky, o jejichž propadnutí bylo následně rozhodnuto, byly ve vlastnictví žalobce a), konkrétně se jednalo o tahač Volvo RZ ... a návěs Schwarzmüller RZ ... a dále tahač Volvo RZ ... a návěs Schwarzmüller RZ ...; minerální oleje: motorová nafta v množství 26.598 litrů, benzin natural 95 v množství 4.605 litrů, motorová nafta v množství 30.333 litrů byly ve vlastnictví žalobce b).

Žaloba žalobce a) byla u Městského soudu zapsána pod sp. zn. 8 Af 5/2013, žaloba žalobce b) byla u Městského soudu v Praze zapsána pod sp. zn. 8 Af 6/2013. S ohledem na skutečnost, že žalobci brojí proti shodnému rozhodnutí, rozhodl soud při jednání dne 23.3.2017 o jejich spojení ke společnému projednání s tím, že nadále budou vedeny pod sp. zn. 8 Af 5/2013.

Žaloba žalobce a) P. P.

Žalobce a) v žalobě namítal, že uvedení neaktuální adresy sídla příjemce zboží na průvodních dokladech AAD není nesprávným ani nepravdivým údajem a není tak dán důvod zajištění dle § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (dále též „ZSpD“).

Žalobce a) zejména zdůraznil, že není dán zákonný podklad pro zajištění, neboť zákonodárce neuvedl následek (sankci) pro případ uvedený v ust. § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 353/2003 Sb. a rovněž neuvedl, o jaký doklad s nesprávnými nebo nepravdivými

informacemi se má jednat. Uvedl, že v této souvislosti žalovaný účelově vykládal nejasné a neurčité znění zákona, čímž došlo k porušení práv žalobce a). Žalobce a) rovněž zdůraznil, že rozhodnutí o propadnutí dopravních prostředků nemělo oporu v zákoně, neboť rozhodnutí o zajištění bylo v rozporu se zákonem a skutečnost, že údaj uvedený na dokladu je nesprávný nebo nepravdivý, nebo tento doklad je nepravý, pozměněný nebo padělaný, nepředstavuje nakládání s výrobky. Žalobce a) rovněž namítal, že není odpovědný za údaje uvedené na průvodním dokladu AAD k zásilce vybraných výrobků, když povinnost dopravce kontrolovat správnost dokladů AAD není zákonem stanovena. Žalobce a) poukazoval na skutečnost, že předmětné doklady vystavoval odesílající sklad TOTAL v Německu. S ohledem na charakter přepravy coby zahraniční přepravy vycházel žalobce a) při posuzování své odpovědnosti za tvrzenou nesprávnost údajů uvedených v průvodních dokladech z čl. 8 odst. 1 a čl. 11 Úmluvy CMR [vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 11/1975 Sb. o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR)], z nichž dovozoval, že podle mezinárodní úmluvy je dopravce povinen přezkoumat správnost údajů pouze v nákladním listě o počtu kusů a o jejich značkách a číslech a zjevný stav zásilky a jejího obalu; dopravce není povinen zkoumat, zda doklady potřebné k celnímu a dalšímu úřednímu jednání jsou správné a dostačující.

Žalobce a) namítal, že mu nebyla známa skutečnost, že doklady, na základě kterých měly být přepravy prováděny, byly padělané, a poukazoval na to, že žalovaný opak v řízení neprokázal.

Žalobce a) rovněž popíral, že by nedodržel místo dodání vybraných výrobků, neboť vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně lze dopravovat i z daňového skladu do místa přímého dodání nebo z místa dovozu do místa přímého dodání, přičemž bližší podmínky týkající se místa přímého dodání zákonem upraveny nejsou. Žalobce a) poukazoval na to, že místo přímého dodání je specifikováno v čl. 17 odst. 2 Směrnice Rady 2008/118/EHS ze dne 16. prosince 2008, o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS. Na nákladních listech CMR byla jako místo přímého dodání uvedena Praha a správnost údajů uvedených v nákladních listech potvrdil odesílatel výrobků, společnost TOTAL Deutschland GmbH.

Žalobce a) dále nesouhlasil se závěrem žalovaného, že údaje o adrese sídla příjemce vybraných výrobků jsou nepravdivé (nepravdivým údajem je míněno neaktuální sídlo společnosti příjemce vybraných výrobků). Podle žalobce a) se nejedná o údaje, které by způsobily nesprávné označení příjemce, protože příjemce byl řádně a nezaměnitelným způsobem identifikován obchodní firmou a identifikačním číslem. Uvedenou nesprávnost proto nelze klást na roveň nepravdivosti údajů.

Žalobce a) namítal, že dopravce nemůže být jakkoli odpovědný za to, zda třetí osoba (v tomto případě společnost EKOL GAS PB s.r.o. coby označený příjemce vybraných výrobků) podá daňové přiznání a zaplatí daň, přičemž i kdyby měly být vybrané výrobky dodány na jiné místo určení (do Milevska, popř. Písku), neměla by tato skutečnost žádný vliv na zaplacení daně.

Žalobce a) popíral, že by od objednatele dopravy-žalobce b) kupoval pohonné hmoty za ceny nějak výhodné a zdůraznil, že příslušné platby za pohonné hmoty zahrnovaly daň z přidané hodnoty a daň spotřební.

Žalobce a) namítal porušení zásady přiměřenosti, uváděl, že žalovaný měl vycházet pouze ze dvou přeprav provedených dne 21.1.2010 a nikoli řetězit přepravy, které přepravám provedeným dne 21.1.2010 předcházely. Rozhodnutí o propadnutí dopravních prostředků však bylo rozšířeno o přepravy uskutečněné žalobcem a) v měsíci lednu 2010 a o důvod, že razítka Celního úřadu v Mostě byla na průvodních dokladech k těmto přepravám padělána. K propadnutí dopravních prostředků mohlo však být přistoupeno pouze ze stejného důvodu, jako v případě jejich zajištění.

K padělaným dokladům žalobce a) uvedl, že v době, kdy vybrané výrobky přepravoval s předmětnými průvodními doklady, uvedené průvodní doklady razítko Celního úřadu v Mostě neobsahovaly a žalobce a) na základě padělaných dokladů dopravu neprováděl.

Žalobce a) poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.2.2009, č.j. 7 Afs 69/2007-85, s tím, že „*v řízení o zajištění, propadnutí a zabrání vybraných výrobků a dopravních prostředků (§42 zákona č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních) neplatí rozložení důkazního břemene mezi účastníka řízení a správní orgán ve smyslu § 31 odst. 8 a 9 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. K prokázání existence podmínek pro postup dle § 42 o spotřebních daních je tak primárně věcí celních orgánů.*“

K otázce přiměřenosti sankce žalobce poukázal na nálezný Ústavního soudu č.j. Pl. ÚS 3/02 s tím, že rozhodnutí o propadnutí majetku intenzivně ohrozilo jeho podnikatelskou činnost, ačkoli žalobce a) nebyl osobou povinnou odvádět spotřební daň a nezapřichl neodvedení spotřební daně ze strany daňového subjektu, společnosti EKOL GAS PB s.r.o.

Žalobce a) vytkl žalovanému, že nesprávně posoudil cenu propadnutých dopravních prostředků s tím, že pro úvahu zpochybňující hodnotu dopravních prostředků stanovenou žalobcem a) neměl podklad.

Žalobce a) dále namítal, že žalovanému nepřislušela překvalifikace důvodu propadnutí dopravních prostředků, neboť nahradil celou výrokovou část rozhodnutí od označení rozhodnutí až po nadpis „odůvodnění“, přičemž překvalifikoval použité předpisy správním orgánem I. stupně, včetně důvodu propadnutí dopravních prostředků dle § 42 odst. 11 písm. b) ZSpD na místo kvalifikace provedené správním orgánem I. stupně, jež se opíralo o ustanovení § 42 odst. 11 písm. a) ZSpD.

Žalobce a) dále vznesl námitku, že o propadnutí dopravních prostředků rozhodoval místně nepřislušný celní úřad. Ve věci mělo dle žalobce a) rozhodovat Celní ředitelství v Ústí nad Labem, které provedlo zajištění dopravních prostředků.

Žalobce a) dále namítal, že žalovaný ani správní orgán I. stupně nedostáli základní zásadě správy daní, stanovené v § 5 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, podle které „*správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.*“

Žalobce a) namítal nicotnost, popř. nezákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i napadeného rozhodnutí. Uvedl, že se správní orgán prvního stupně dopustil takových pochybení, včetně toho, že jednal s žalobcem a) jako s kontrolovanou osobou, ač žalobce a) toto postavení dle ZSpD neměl, která měla za následek vady v postupu a řízení, jež nelze

odstranit postupem žalovaného v rámci odvolacího řízení. Konkrétně uvedl, že nebyl před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně seznámen se spisem, ač správní orgán prvního stupně před vydáním rozhodnutí spis doplnil zásadním způsobem o významné důkazy, k nimž neměl žalobce a) možnost se vyjádřit a tedy ani následnou možnost ovlivnit rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalobce rovněž vyslovil názor, s odkazem na ust. § 116 odst. 1 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, že odvolací orgán byl povinen řízení zastavit bez vydání navazujícího rozhodnutí, neboť prvostupňové rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno.

Vyjádření žalovaného k žalobě žalobce a) P. P.

Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, ve vyjádření odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a blíže reagoval na námitky žalobce uplatněné v žalobě.

K námitce žalobce a), že zajištění dopravního prostředku bylo provedeno Celním úřadem v Ústí nad Labem podle § 42 odst. 1 písm. c) ZSpD z nedostatečného důvodu žalovaný uvedl, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 22.1.2010 č.j. 1050-6/2010-200100-34 a č.j. 1055-6/2010-200100-34 nabyly právní moci po rozhodnutích o odvoláních vydaných Generálním ředitelstvím cel dne 11.3.2010 č.j. 5213-4/2010-900000/302 (ve znění rozhodnutí o opravě ze dne 16.3.2010 č.j. 5213-6/2010-900000/302) a dne 11.3.2010 č.j. 5211-4/2010-900000/302 (ve znění rozhodnutí o opravě ze dne 16.3.2010 č.j. 5211-7/2010-900000-302), s tím, že rozhodnutí o odvolání nebyla napadena správní žalobou. Žalovaný zdůraznil, že uvedená rozhodnutí jsou jakožto správní akty orgánu veřejné moci nadána presumpcí správnosti, přičemž uvedená rozhodnutí nejsou předmětem tohoto řízení.

Žalovaný v reakci na námitku žalobce a) vztahující se k nezákonnosti rozhodnutí o zajištění, v souvislosti s výkladem žalobce a) ohledně ust. § 42 odst. 1 písm. c) ZSpD, předešel vlastní výklad dotčeného zákonného ustanovení. Stejně tak učinil v případě žalobcem a) činěného výkladu ostatních ustanovení zákona ZSpD, konkrétně ust. § 42 odst. 1, 2, 11 ZSpD.

V případě námitek spočívajících v procesních pochybeních správního orgánu prvního stupně žalovaný konstatoval, že se správní orgán prvního stupně pochybení dopustil, avšak ta byla zhojena postupem správního orgánu odvolacího, a to provedenou výzvou dle ust. § 115 DŘ.

Následná vyjádření žalobce a) P. P. a žalovaného

Žalobce a) doplnil právní argumentaci žaloby v podání ze dne 24.9.2015, v němž poukázal na nálezy Pléna Ústavního soudu ze dne 12.12.2012, sp.zn. Pl. ÚS 31/08. Citovaný nálezy se zabýval otázkou ústavnosti § 42 odst. 1 písm. c) ZSpD ve znění zákonů č. 479/2003 Sb., č. 237/2004 Sb., č. 313/2004 Sb., č. 558/2004 Sb., č. 693/2004 Sb., č. 179/2005 Sb., č. 217/2005 Sb., č. 377/2005 Sb., č. 379/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 310/2006 Sb. a č. 575/2006 Sb. Žalobce a) se zabíral povahou odpovědnosti za zavinění v případě daňového deliktu *stricto sensu* (v případě neodvedení daně ze strany třetího subjektu či padělání razítek Celního úřadu Most) a *largo sensu* (v případě nesprávných, příp. absentujících údajů na dokladech AAD) s tím, že důkazní břemeno tíží celní orgán, který zavinění žalobce a) za

daňový delikt *stricto sensu* neprokázal. I v případě odpovědnosti žalobce a) za daňový delikt *largo sensu* však dle jeho názoru nelze uložit sankci propadnutí dopravních prostředků, neboť se jedná o sankci nepřiměřenou, když přiměřenost je nutno posuzovat k jednání žalobce, nikoli 3. osob, které se daňového deliktu dopustily. Žalobce a) rovněž zmínil, že se žalovaný při výkladu ust. § 42 ZSpD neřídil zásadou *in dubio pro libertate*. Shodně argumentoval i ve vyjádření ze dne 15.4.2016 k replice žalovaného ze dne 1.2.2016.

V podání ze dne 10.11.2016 se žalobce a) vyjádřil ke skutečnostem z řízení vedeného u Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 6 Cmo 270/2014, které se týkalo žaloby na náhradu škody související s uložení propadnutí dopravních prostředků ze strany celních orgánů. Předmětný spor byl vedený mezi společností MV PLUS s.r.o. a společností PETR CAR a.s. Žalobce a) zejména poukazoval na některé části citovaného rozsudku a rovněž na části odůvodnění rozsudku ze dne 4.2.2014, č.j. 62 ECm 238/2010-197, z řízení nalézacího, vedeného před Městským soudem v Praze. Žalobce a) odkázal na závěr městského soudu, že dopravu pohonných hmot z Hartmannsdorfu jako dopravce nezajišťoval, neboť předmětné soupravy, které byly v jeho vlastnictví, pronajal společnosti PETR CAR, přičemž řidiči obou zajištěných tahačů s cisternami byli zaměstnanci společnosti PETR CAR. Z odůvodnění rozsudku Vrchního soudu v Praze žalobce vyzdvihl část, v níž je konstatováno, že: „v projednávaném případě nebylo tvrzeno ani prokázáno, že by se vlastník vozidla živnostník P. P., případně žalovaný (PETR CAR) dopustil konkrétního celního deliktu, když původ nesprávných údajů v přepravních a celních dokladech byl v řízení jednoznačně zjištěn a měl základ v nepravdivých údajích poskytnutých žalobcem, společností MV PLUS“.

Na podání žalobce reagoval žalovaný vyjádřením ze dne 21.12.2016, v němž uvedl, že posledně použitá argumentace žalobce a) je nepřipustným rozšířením žalobních bodů o argument nesprávně zjištěného skutkového stavu věci, kdy dopravcem neměl být žalobce, ale společnost PETR CAR. Poukázal na skutečnost, že žalobce a) po celé správní řízení naopak potvrzoval, že byl dopravcem. Žalobce a) nespороval ani závěr, že řidiči propadnutých dopravních prostředků byli jeho zaměstnanci, naopak uvedl, že je musel v důsledku zajištění dopravních prostředků propustit. Dle žalovaného je předmětná námitka nepřipustná a rovněž nedůvodná, neboť kdo je jako dopravce uveden v kol. 9 dokladu AAD, ten je také skutečným dopravcem nesoucím veřejnoprávní odpovědnost z porušení § 42 odst. 1 písm. c) ZSpD. Jako dopravce byl v dokladu AAD uveden žalobce, není proto pochyb, že je osobou veřejnoprávně odpovědnou za uskutečnění předmětných doprav v lednu 2010.

Žalobní námitky žalobce b) MV PLUS s.r.o. v likvidaci

Žalobce b) v žalobě namítal porušení dvojinstančnosti řízení s tím, že celní ředitelství v odvolacím řízení doplnilo řízení rozsáhlým okruhem skutečností významných pro rozhodnutí o tom, zda jsou splněny podmínky pro vyslovení propadnutí vybraných výrobků. Celní ředitelství změnilo celou výrokovou část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i odůvodnění.

Žalobce b) dále namítal, že s ním Celní úřad Praha 2 v prvoinstančním řízení nejednal jako s účastníkem řízení, když teprve 11.7.2011 bylo žalobci b) doručeno prvoinstanční rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků. Žalobce b) poukazoval na skutečnost, že se stal účastníkem řízení po 1.5.2011, kdy nabyl účinnosti zákon č. 95/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003, o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

(živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů, tzv. „velká novela“.

Žalobce v žalobě široce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.6.2012, č.j. 5 Afs 25/2012-30, který se zabýval otázkou možného zajištění vybraných výrobků dle § 42 ZSpD na základě kontroly provedené dle § 41 odst. 4 ZSpD ve skutkově obdobné situaci, tzn. při zjištění nedostatků spočívajících v nesprávně uvedené adrese sídla příjemce (bývalého sídla společnosti) a nevyplněném údaji místa vykládky. Žalobce b) doplnil, že příjemcem uvedeným na dokladech AAD byla existující, jednoznačně identifikovatelná společnost podle DIČ, s tím, že změnu sídla společnosti mohlo Celní ředitelství v Ústí nad Labem zjistit z příslušného povolení Celního ředitelství České Budějovice a z veřejně přístupné databáze obchodního rejstříku.

Žalobce b) rozporoval místní příslušnost Celního úřadu Praha 2 k vydání prvoinstančního rozhodnutí (tj. rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků). Uvedl, že řízení ve vztahu k jeho osobě bylo zahájeno doručením prvoinstančního rozhodnutí Celního úřadu Praha 2 dne 11.7.2011, po účinnosti tzv. velké novely zákona o spotřebních daních, přičemž v § 42b odst. 1 ZSpD celní úřad nebo celní ředitelství, které rozhodlo o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, bezodkladně zahájí řízení, jehož cílem je prokázání, zda s vybranými výrobky bylo nakládáno způsoby uvedenými v § 42 odst. 1 nebo 2 ZSpD nebo zda dopravní prostředek takové výrobky dopravoval. Žalobce b) doplnil, že s ohledem na obsah důvodové zprávy k novele zákona o spotřebních daních, kde je řečeno, že navrhovanou právní úpravou nedochází k věcným změnám ani k rozšíření oprávnění celních orgánů, má za to, že i před přijatou změnou právní úpravy mělo řízení o propadnutí probíhat u správního orgánu, který rozhodoval o zajištění. Žalobce b) dále v žalobě rozebíral otázku společného správního řízení s dopravcem vybraných výrobků, příp. vlastníkem vozidla převážejícího vybrané výrobky.

V závěru žaloby žalobce b) zmínil, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno ve lhůtě stanovené v pokynu ministra financí č. D-348.

Vyjádření žalovaného k žalobě žalobce b) MV PLUS s.r.o. v likvidaci

Žalovaný ve vyjádření k žalobě žalobce b) navrhl žalobu zamítnout. V reakci na jednotlivé námitky žalobce b) žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a dále se blíže zabýval interpretací žalobcem zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ohledně zajištění vybraných výrobků a ozřejmoval, v čem byly skutkové odlišnosti předmětného řízení a z jakých důvodů citovaný rozsudek v dané věci není přílehlavý. Žalovaný dále detailněji reagoval na argumentaci žalobce b) týkající se místní nepřislušnosti a závěrem uvedl, že i v případě, že by rozhodoval místně nepřislušný celní úřad, nemělo by toto pochybení za následek nezákonnost rozhodnutí, neboť zákonnost by se posuzovala nikoli podle prvoinstančního rozhodnutí vydaného nepřislušným správcem daně, ale podle toho, zda byly věcně příslušnými správci daně správně aplikovány hmotněprávní předpisy a zda případné zkrácení procesních práv účastníka řízení v prvoinstančním řízení bylo v řízení odvolacím do té míry odstraněno, že výsledné rozhodnutí o odvolání jako zákonné ob stojí.

Obsah správního spisu

Správní spis pak především obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty:

1. rozhodnutí Celního ředitelství Ústí nad Labem o zajištění vybraných výrobků ze dne 22.1.2010, zn.: 1050-6/2010-200100-34 a rozhodnutí Celního ředitelství Ústí nad Labem o zajištění vybraných výrobků ze dne 22.1.2010, zn.: 1055-6/2010-200100-34
2. rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 11.3.2010, zn.: 5213-4/2010-900000/302 ve znění opravného rozhodnutí ze dne 16.3.2010, zn.: 5213-7/2010-900000-302 a rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 11.3.2010, zn.: 5211-4/2010-900000/302 ve znění opravného rozhodnutí ze dne 16.3.2010, zn.: 5211-7/2010-900000-302
3. protokol Celního úřadu Praha 2 o výslechu svědka M. Ch. ze dne 24.8.2010
4. rozhodnutí Celního úřadu Praha 2 o propadnutí vybraných výrobků ze dne 29.6.2011, zn.: 7996-2/2011-176400-021
5. seznámení odvolatelů s právním názorem odvolacího orgánu ze dne 21.9.2012
6. žalobou napadené rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 26.11.2012, č.j. 12492-11/2012-170100-21

ve vztahu k žalobci a) P. P. pak správní spis obsahuje tyto podstatné dokumenty:

1. oznámení Celního úřadu Praha 2 o zahájení řízení o porušení právních předpisů ze dne 28.5.2010, zn. 5990-2/2010-176400-021
2. protokol Celního úřadu Praha 2 o místním šetření ze dne 24.5.2010 č.j.: 6855-3/2010-176400-024
3. vyjádření žalobce ve věci řízení o porušení právních předpisů ze dne 4.6.2010
4. protokol Celního Úřadu Praha 2 o výslechu svědka pana P. P. ze dne 22.9.2010
5. výzvu Celního úřadu Praha 2 ze dne 11.11.2010
6. odvolání žalobce ze dne 10.8.2011
7. protokol Celního ředitelství Praha o ústním jednání-nahlížení do spisu ze dne 24.11.2011
8. stanovení lhůty k možnosti nahlédnout do spisu-výzvu Celního ředitelství Praha ze dne 2.7.2012
9. protokol Celního ředitelství Praha o ústním jednání-nahlížení do spisu ze dne 9.10.2012
10. vyjádření odvolatele k právnímu názoru odvolacího orgánu, návrh na provedení dalších důkazních prostředků ze dne 18.10.2012
11. výzvu Celního ředitelství Praha ze dne 1.11.2012 k odstranění vad podání
12. odstranění vad podání ze dne 7.11.2012

ve vztahu k žalobci b) žalobce MV PLUS s.r.o. v likvidaci obsahuje správní spis tyto podstatné dokumenty:

1. žádost žalobce o vydání zajištěných vybraných výrobků ze dne 26.7.2010
2. poskytnutí dokladů-odpověď ze dne 28.3.2011 Celního ředitelství Ústí nad Labem Celnímu úřadu Praha 2 (faktura č. 0019 ze dne 21.1.2010, výpis z bankovního účtu, smlouva o dodávkách pohonných hmot z 10.12.2009

3. protokol Celního úřadu Praha 2 o nahlížení do spisu ze dne 21.7.2011 zástupce společnosti MV PLUS s.r.o.
4. odvolání žalobce vč. doplnění odvolání ze dne 10.9.2011 a ze dne 17.6.2012
5. stanovení lhůty k možnosti nahlédnout do spisu-výzvu Celního ředitelství Praha ze dne 2.7.2012
6. protokol Celního ředitelství Praha o ústním jednání-nahlížení do spisu ze dne 18.7.2012
7. vyjádření odvolatele k právnímu názoru odvolacího orgánu ze dne 5.10.2012
Ve správním spise se pak rovněž nacházejí doklady AAD č. ... a č. ..., CMR č. ... a č. CZ ...

Mezi účastníky bylo nesporným, že minerální oleje (pohonné hmoty) a dopravní prostředky, které byly předmětem rozhodnutí o propadnutí, byly zajištěny Celním ředitelstvím Ústí nad Labem. Nafta motorová v množství 26.598 litrů a benzín natural 95 v množství 4.605 litrů ve vlastnictví žalobce b) a tahač Volvo ... VIN ... a návěs Schwarzmüller RZ ... VIN ... ve vlastnictví žalobce a) byly zajištěny rozhodnutím Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 22.1.2010 pod č.j. 1050-6/2010-200100-34. Nafta motorová v množství 30.333 litrů ve vlastnictví žalobce b) a tahač Volvo RZ ... VIN ... a návěs Schwarzmüller RZ ... VIN ... ve vlastnictví žalobce a) byly zajištěny rozhodnutím Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 22.1.2010 pod č.j. 1055-6/2010-200100-34. V obou případech dne 21.1.2010 hlídka mobilního dohledu Celního ředitelství Ústí nad Labem provedla kontrolu uvedených motorových vozidel. Řidiči vozidel, pan M. N. a pan L. R., předložili v rámci kontroly doklad ADD č. ... a doklad ADD č. ... Uvedené doklady shodně obsahovaly v kolonce 7 údaj, podle něhož je příjemcem nákladu (pohonných hmot) společnost EKOL GAS PB s.r.o., se sídlem Lipová cesta 736, Milevsko 399 01. Uvedené sídlo příjemce neodpovídalo jeho sídlu zapsanému v obchodním rejstříku, neboť s účinností již ke dni 13.11.2009 v obchodním rejstříku změněno na nové sídlo Pražská 288, 397 01 Písek, což stvrdilo i Celní ředitelství České Budějovice v povolení k opakovanému přijímání vybraných výrobků vydanému příjemci již dne 2.12.2009 s právní mocí dne 4.12.2009. To bylo důvodem k zajištění vybraných výrobků a dopravních prostředků. Dále v předložených dokladech AAD nebyla vyplněna kolonka 7a, v takovém případě ovšem platí, že „*místem dodání*“ je adresa uvedená v kolonce 7, tj. adresa bývalého sídla příjemce Lipová cesta 736, 399 01 Milevsko [podle nařízení Komise (EHS) č. 2719/92, o průvodním úředním dokladu při přepravě výrobků podléhajících spotřební dani v rámci režimu s podmíněným osvobozením od spotřební daně, v platném znění, platí, že není-li odst. 7a vyplněn, má se za to, že místo dodání je stejné jako v odst. 7]. Současně nebyla vyplněna kolonka B znamenajíc, že nedošlo ke změně místa dodání. Na mezinárodních nákladních listech CMR č. ... a CZ ... vztahujících se k přepravovaným výrobkům bylo uvedeno místo vykládky Praha, dále byla jako odesílatel uvedena společnost TOTAL Deutschland GmbH, Gropptanklager, jako dopravce uveden P. P., jako příjemce společnost EKOL GAS PB, Pražská 288, 397 01 Písek. Na dokladech ADD č. ... a č. ... byla jako odesílatel uvedena společnost TOTAL Deutschland GmbH, jako příjemce společnost EKOL GAS PB s.r.o., Lipová cesta 736, Milevsko 399 01, jako dopravce byl uveden P. P.

Mezi žalobcem b) a žalovaným dále nebylo sporu, že správní řízení o propadnutí předmětných pohonných hmot bylo vůči žalobci b) zahájeno dne 11.7.2011, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně Celního úřadu Praha 2 ze dne 29.3.2011, č.j. 796-2/2011-176400-021, o propadnutí vybraných výrobků a dopravních prostředků.

Žalobce a) v průběhu řízení před soudem (v podání ze dne 10.11.2016) učinil sporným, že byl dopravcem pohonných hmot. Tvrdil, s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4.2.2014, č.j. 62 ECm 238/2010-197, potvrzený rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 25.8.2015, č.j. 6 Cmo 270/2014-234, že byl pouze vlastníkem propadnutých dopravních prostředků, neboť dopravu pohonných hmot prostřednictvím jeho vozidel prováděla společnost PETR CAR a.s., s níž žalobce a) uzavřel již v roce 2008 nájemní smlouvu, na základě které společnosti PETR CAR a.s. předmětné tahače a cisterny pronajal.

Městský soud v Praze na základě podaných žalob přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba žalobce a) není důvodná, žaloba žalobce b) je důvodná.

K osobě žalovaného je nejprve třeba uvést, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno Celním ředitelstvím Praha. Přijetím zákona č. 17/2012 Sb., o celní správě České republiky, došlo s účinností od 1.1.2013 ke změně organizační struktury celní správy, přičemž působnost celního ředitelství přešla dle ust. § 82 odst. 2 a § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb. na Generální ředitelství cel. Z důvodu přechodu působnosti správního orgánu je proto ve věci pasivně legitimováno Generální ředitelství cel.

Při ústním jednání konaném dne 23.3.2017 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobce b) zcela odkázal na obsah podané žaloby, žalobce a) doplnil žalobní tvrzení o informaci, že až v civilním řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 62 ECm 238/2010, v rozsudku ze dne 4.2.2014, č.j. 62 ECm 238/2010-197 následně potvrzeném Vrchním soudem v Praze, bylo postaveno najisto, že žalobce a) P. P. byl vlastníkem dopravních prostředků, ale nebyl v daném případě dopravcem. V té souvislosti žalobce a) poukázal na ust. § 52 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) upravující dokazování. Dopravcem byla podle závěru civilních soudů společnost PETR CAR, s níž žalobce a) uzavřel smlouvu o nájmu. Jako důvod, pro který nebyla tato námitka uplatněna dříve zástupce žalobce a) uvedl, že jemu jakožto právnímu zástupci uvedená informace nebyla známa, neboť společnost PETR CAR v soudním řízení nezastupoval a pan P. nemá právní vzdělání a neuvědomuje si rozdíly mezi fyzickou osobou a právnickou osobou (společností PETR CAR a.s., v níž je předsedou představenstva).

Žalovaný při jednání zejména zdůraznil, že závěry civilních soudů nelze paušalizovat a bez dalšího přenášet do řízení v rámci správního soudnictví s ohledem na rozdíl cílů obou řízení. V té souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.7.2011, č.j. 8 Afs 4/2011-71, jenž se analogicky zabýval vztahem trestního a daňového řízení právě s ohledem na jejich rozdílné cíle.

Žalobce a) pokládal skutečnost, že podle předložených rozhodnutí vydaných v rámci civilního řízení byl pouze vlastníkem propadnutých dopravních prostředků a nikoli dopravcem za klíčovou, zejm. s ohledem na odpovědnost za kvazidelikt ve světle nálezů Ústavního soudu ze dne 12.12.2012, Pl.ÚS 31/08, z čehož žalobce a) vyvozoval nesprávné závěry žalovaného v řízení, jak skutkové tak právní.

Podle ust. § 52 odst. 2 s.ř.s. *soud je vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. O jiných otázkách si soud učiní úsudek sám; je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází, popřípadě tam, kde o nich náleží rozhodovat soudu, může uložit účastníku řízení, aby takové rozhodnutí vlastním návrhem vyvolal.*

Z citovaného ustanovení žalobce a) dovozoval povinnost správního soudu přihlídnout k závěrům vysloveným soudy v civilním řízení.

V rozsudku ze dne 21.9.2007, č.j. 4 As 58/2006-94 (dostupný na www.nssoud.cz) Nejvyšší správní soud vyslovil, že „§ 52 odst. 2 s. ř. s. neobsahuje žádnou lhůtu, která by jakkoli vymezovala, z jakých rozhodnutí soud vychází a z jakých nikoliv. Není pochyb o tom, že soud může vycházet pouze z rozhodnutí, která v okamžiku rozhodování soudu existují a jsou v právní moci, nicméně další časová omezení ze zákona neplynou. V žádném případě proto soud nesmí odmítnout provést důkaz rozhodnutím, ze kterého je povinen vycházet, a toto odmítnutí odůvodnit jen tím, že předmětné rozhodnutí bylo vydáno až po právní moci rozhodnutí soudem přezkoumávaného.[...] Podle názoru Nejvyššího správního soudu je ustanovení § 52 odst. 2 s. ř. s. vzhledem ke svému smyslu, účelu a rozsahu speciálním ustanovením ve vztahu k § 75 odst. 1 s. ř. s. a představuje legitimní prolomení zásady, že soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Je-li soud vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu, nemůže k takovým rozhodnutím nepřihlížet a odvolávat se na to, že byla vydána po právní moci přezkoumávaného rozhodnutí. Totéž pak musí platit i o rozhodnutích, ze kterých soud podle § 52 odst. 2 s. ř. s. vychází“.

V daném případě však nebylo rozhodováno o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, ani o osobním stavu, nýbrž civilní soudy učinily závěr týkající se subjektu dopravce, přičemž skutková zjištění učiněná v civilním řízení neodpovídala skutkovým zjištěním, které učinily správní orgány ve správním řízení. Z hlediska soudu bylo podstatné, že žalobce a) nepředkládal civilní rozsudky k prokázání tvrzení, jež by uvedl v podané žalobě, v zákonem stanovené lhůtě. Žalobce žalobními námitkami nebrojil do skutkových zjištění týkajících se subjektu, který uskutečňoval dopravu, resp. proti skutkovým zjištěním správního orgánu žalobou nebrojil vůbec. Naopak v průběhu celého správního řízení o propadnutí i o zajištění vybraných výrobků a dopravních prostředků sám jako dopravce vystupoval a tomuto tvrzení odpovídala i formulace žalobních námitek v žalobě. Soud proto v daném případě neshledal důvodu k legitimnímu prolomení zásady, že soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Argument, že žalobce neví, kdy v právních vztazích vystupuje jako fyzická osoba podnikající a kdy zastupuje jakožto statutární orgán právnickou osobu, má soud za pochybný, neboť právě ze soudního řízení u civilních soudů je patrné, že žalobce si je uvedeného rozdílu vědom, resp. musel být vědom. S ohledem na skutečnost, že námitka nesprávně zjištěného skutkového stavu byla žalobcem a) uplatněna opožděně, soud se jí dále nezabýval a ke skutečnosti, že žalobce a) nebyl dle rozhodnutí civilních soudů v předmětné věci dopravcem vybraných výrobků, nepřihlédl.

Soud nepřihlédl ani k námitkám žalobce a), které souvisely se zajištěním vybraných výrobků a dopravních prostředků. O zajištění bylo rozhodnuto v předcházejících řízeních, přičemž žalobce mohl proti rozhodnutím o zajištění brojit správní žalobou, což neučinil.

Podle ust. § 42 odst. 6 ZSpD, ve znění účinném do 30.4.2011, *proti rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku může kontrolovaná osoba podat*

odvolání nejpozději do 7 pracovních dní ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Toto odvolání nemá odkladný účinek. Odvolací orgán, kterým je nejbližší vyšší nadřízený orgán, rozhodne o odvolání bez zbytečných průtahů. Doručování upravuje zákon o správě daní; proti rozhodnutí o odvolání lze podat jen mimořádné opravné prostředky nebo podnět k soudnímu přezkoumání.

O zajištění dopravních prostředků žalobce a) rozhodl Celní úřad Ústí nad Labem rozhodnutími ze dne 22. 1. 2010 pod č.j. 1050-6/2010-200100-34 a č.j. 1055-6/2010-200100-34. Proti oběma rozhodnutím podal žalobce a) odvolání, o nichž rozhodlo Generální ředitelství cel rozhodnutím ze dne 11. 3. 2010 pod č.j. 5213-4/2010-900000/302 ve znění rozhodnutí o opravě ze dne 16. 3. 2010 pod č.j. 5213-6/2010-900000-302 a dne 11. 3. 2010 pod č.j. 5211-4/2010-900000/302 ve znění rozhodnutí o opravě ze dne 16. 3. 2010 pod č.j. 5211-7/2010-900000-302 tak, že odvolání zamítlo. Možnost napadnout tento typ rozhodnutí správní žalobou (podle ZSpD účinného do 30.4.2011) konstatoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14.6.2006, č.j. 2 Afs 198/2005, publikovaném pod č. 1536/2008 Sb. NSS. V něm Nejvyšší správní soud vyslovil, že „rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle § 42 zákona č.353/2003 Sb., o spotřebních daních, není vyloučeno z přezkumu ve správním soudnictví“ [...] Ač se v daném případě nepochybně jedná o rozhodnutí předběžné povahy (srov. k tomu kritéria formulovaná Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 29. 3. 2006, č. j. 2 Afs 183/2005 - 64, zveřejněném na www.nssoud.cz), u nichž – jak žalovaný správně podotýká – obecně je přípustná jejich výluka z přezkumu ve správním soudnictví (srov. shora již zmíněný nálezn Ústavního soudu ze dne 3. 11. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 8/99, zveřejněný pod č. 153 ve svazku č. 16 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), zákonodárce tento typ rozhodnutí výslovně podrobil soudnímu přezkoumání, stanovil-li oprávnění kontrolované osoby „dát podnět k soudnímu přezkoumání“. V rozhodnou dobu tedy bylo možné podrobit rozhodnutí o zajištění samostatnému soudnímu přezkoumání. Skutečnost, že této možnosti žalobce nevyužil, jde k jeho tíži a svou nečinnost ohledně námitek proti zajištění nemůže kompenzovat v řízení proti rozhodnutí o propadnutí, ač po novele ZSpD účinné od 1.5.2011 je již samostatný soudní přezkum rozhodnutí o zajištění vyloučen.

Žalobce b) rovněž v žalobě polemizoval, zda bylo zajištění namístě s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.6.2012 ve věci 5 Afs 25/2012-30. Konkrétní žalobní námitku však v tomto směru nevznsl. Nicméně soud, i v případě žalobce b) pokládal případné námitky směřující proti zajištění za bezpředmětné, resp. v případě žalobce b) za opožděné, neboť ač v rozhodné době nebyl účastníkem správního řízení o zajištění vybraných výrobků, o jejich zajištění správními orgány věděl a proti zajištění vybraných výrobků se mohl bránit žalobou ve správním soudnictví.

Žalobce a) dalšími námitkami brojil proti závěru žalovaného, že odpovídá za předmětný kvazidelikt. Žalobce a) uváděl, že neodpovídá za správnost údajů uvedených v průvodních dokladech, neboť jako dopravce je povinen přezkoumat správnost údajů pouze v nákladním listě, zjevný stav zásilky a jejího obalu, tj. jsou pro něj podstatné jen doklady CMR; žalobce a) rovněž namítal, že nevěděl o tom, že doklady, na základě kterých byly přepravy prováděny, byly padělané (doklady byly opatřeny padělaným razítkem Celního úřadu Most)

Tyto námitky uplatnil žalobce a) i v odvolacím řízení a odvolací správní orgán se jimi poměrně detailně zabýval (ve výzvě a v žalobou napadeném rozhodnutí, např. na straně 45-47). Otázku odpovědnosti pokládal žalobce a) za stěžejní pro rozhodnutí o propadnutí

dopravních prostředků. Žalovaný konstatoval, že dopravce objektivně odpovídá za to, že jím uskutečněná doprava vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně proběhne spolu s příslušným dokladem podle § 26 ZSpD, tj. pravým, nepozměněným, nepadělaným dokladem AAD, obsahujícím správné a pravdivé údaje.

Otázkou odpovědnosti vlastníka v případě rozhodnutí o propadnutí dopravního prostředku dle ust. § 42 odst. 11 ZSpD se již zabýval Nejvyšší správní soud (ve věci pod sp.zn. 9 Afs 183/2007), který měl za to, že ust. § 42 odst. 11 písm. b) ZSpD je v rozporu s ústavním pořádkem, s ust. čl. 11 Listiny základních práv a svobod a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, a proto podal návrh Ústavnímu soudu, jímž se domáhal zrušení předmětného ustanovení. Návrh odůvodnil mimo jiné tím, že znění ust. § 42 ZSpD nedává žádný podklad pro vedení důkazního řízení ve směru zkoumání naplnění jednotlivých prvků odpovědnostního vztahu včetně zavinění vlastníka a příčinné souvislosti mezi jeho protiprávním jednáním a způsobeným následkem, jakož i možností vlastníka se této odpovědnosti zprostit v případě, že nebyla prokázána jeho vědomost či srozumění s nezákonně uskutečňovanou přepravou vybraných výrobků. Nejvyšší správní soud poukázal na sankční povahu napadeného ustanovení a na to, že podle § 15 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a podle § 55 odst. 2 trestního zákona lze vyslovit propadnutí věci pouze tehdy, patří-li věc pachateli. Nejvyšší správní soud měl za to, že není akceptovatelný stav, kdy propadnutí dopravního prostředku není omezeno podobnými podmínkami jako v trestním a přestupkovém právu.

Ústavní soud ve věci rozhodl nálezem ze dne 12.12.2012, Pl. ÚS 31/08, jímž návrh zamítl s odůvodněním, že napadené ustanovení lze vyložit ústavně konformním výkladem a není proto zapotřebí jeho zrušení. Ústavní soud v nálezu vyslovil, že: *„Je evidentní, že propadnutí dopravního prostředku ve vlastnictví třetí osoby má především sankční charakter a ve vztahu k zajištění úhrady případného daňového nedoplatku je nelze ústavně konformně vyslovit bez toho, že by bylo zjištěno zavinění vlastníka dopravního prostředku směřující ke spáchání daňového deliktu.“* Dle Ústavního soudu je tedy nutno obecnou právní zásadu nullum crimen sine lege, analogicky vztáhnout i na případ řízení o propadnutí dopravního prostředku, přičemž nelze rozhodnout o propadnutí dopravního prostředku, pokud se vlastník dopravního prostředku na spáchání deliktu nepodílel. Z uvedeného je zřejmé, že objektivní odpovědnost tak, jak je upravena v zákoně o spotřebních daních, je s ohledem na ústavněprávní zásady omezena, tj. bez zavinění vlastníka dopravního prostředku, ať už úmyslného či nedbalostního, nelze uložit propadnutí dopravního prostředku uložit. K propadnutí dopravního prostředku tedy nestačí, že vlastník dopravního prostředku použitého v souvislosti s kvazideliktem je znám, podmínkou pro propadnutí dopravního prostředku je zavinění jeho vlastníka.

V daném případě žalobce a) coby vlastník propadnutých dopravních prostředků námitkami ve správním a posléze soudním řízení zpochybňoval jakoukoli odpovědnost za spáchaný kvazidelikt.

Správní orgán vyvozoval odpovědnost žalobce a) za kvazidelikt ze skutečnosti, že věděl o rozporech mezi doklady AAD a CMR, neboť jako dopravce vyplnil doklady CMR, v nichž uvedl správné sídlo příjemce vybraných výrobků. Muselo mu tedy být známo, že v dokladech AAD je nepravdivě uvedeno sídlo příjemce, a muselo mu být zřejmé, že je tedy nepravdivé i místo dodání vybraných výrobků. Žalovaný konstatoval, že v případě zjištění rozporů v údajích před zahájením dopravy neměl takovou dopravu vůbec provést a měl zajistit sám či prostřednictvím příjemce, resp. v daném případě nabyvatele vybraných výrobků

a objednatel přepravy nákladu – žalobce b), nápravu, např. formou změny místa dodání vyznačením změny na dokladu AAD před započítáním dopravy.

Žalobce a) při posuzování své odpovědnosti za tvrzenou nesprávnost údajů uvedených v průvodních dokladech vycházel z čl. 8 a čl. 11 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) /dále jen „Úmluva CMR“/.

Podle čl. 8 odst. 1. Úmluvy CMR *při převzetí zásilky k přepravě dopravce přezkoumá a) správnost údajů v nákladním listě o počtu kusů a o jejich značkách a číslech, b) zjevný stav zásilky a jejího obalu.*

Podle čl. 11 odst. 1 Úmluvy CMR *odesílatel je povinen připojit k nákladnímu listu nebo dát dopravci k dispozici doklady potřebné k celnímu a dalším úředním jednáním prováděným před vydáním zásilky a poskytnout mu všechny informace, o které požádá.*

Podle čl. 11 odst. 2 Úmluvy CMR *doprovce není povinen zkoumat, jsou-li doklady a informace správné a dostačující. Odesílatel odpovídá dopravci za všechny škody vzniklé proto, že nejsou doklady nebo nebyly dány nutné informace, anebo doklady a informace jsou neúplné nebo nesprávné, pokud ovšem nejde o nedostatek zaviněný dopravcem.*

V otázce tvrzeného omezení odpovědnosti dopravce s odkazem na Úmluvu o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) se soud plně ztotožňuje s názorem žalovaného vyjádřeným v žalobou napadeném rozhodnutí na str. 47, z něhož soud dále cituje: „P. P. ve vyjádření dále uvádí, že se přepravy řídily mezinárodní úmluvou CMR (vyhláška MZV č. 11/1975 Sb.), a z této úmluvy vyvozuje, proč neměl povinnost zkoumat správnost údajů na dokladu AAD. Odvolací orgán uvádí, že mezinárodní úmluva CMR komplexně řeší soukromoprávní závazkové právní vztahy ze smluv o dopravě zásilek, tedy jen soukromoprávní vztahy mezi soukromoprávními subjekty (dopravcem, odesílatelem, příjemcem zboží), protože se tato úmluva v dané věci na zkoumání dodržení veřejnoprávních podmínek dopravy vybraných výrobků mezi členskými státy zásadně nepoužije. Veřejnoprávní podmínky takové dopravy a vzájemný vztah příslušných daňových subjektů (vč. dopravce) vůči státu upravuje ZSpD, jak je výše uvedeno, konkrétně jde o ust. § 25 a ust. § 26 ZSpD (doprava vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně mezi členskými státy, průvodní doklad pro dopravu vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně), ust. § 42 odst. 11 ZSpD ve vztahu k ust. § 42 odst. 1 písm. a) ZSpD (zajištění a propadnutí vybraných výrobků a dopravních prostředků v případě absence dokladu) a ve vztahu k ust. § 42 odst. 1 písm. c) d) ZSpD (zajištění a propadnutí vybraných výrobků a dopravních prostředků v případě vad dokladu).“

Žalovaný vyvozoval odpovědnost žalobce též ze skutečnosti, že se nejednalo o ojedinělý případ, kdy by žalobce a) pro žalobce b) přepravoval pohonné hmoty bez řádně vyplněných dokladů. Žalovaný daný případ neposuzoval izolovaně, ale v kontextu dalších žalobcem a) prováděných přeprav pro žalobce b), tj. přeprav uskutečněných za stejných okolností. Dle názoru soudu žalovaný dostatečně zdůvodnil, že se nejedná o ojedinělý exces, tzn. nesrovnalost v dokladech, neboť doložil, že stejně byly uskutečněny přepravy v dalších 22 případech v období od 4.1.2010 do 19.1.2010 (11x došlo k přepravě vybraných výrobků dvěma dopravními prostředky ve vlastnictví žalobce a).

Zatímco ojedinělé pochybení ve vyplnění dokladu AAD by naznačovalo čistě administrativní chybu, zejm. za situace, kdy by ke změně sídla příjemce vybraných výrobků

v obchodním rejstříku došlo bezprostředně před provedením dopravy, okolnosti dopravy vybraných výrobků nasvědčují tomu, že o formální pochybení ze strany objednatele přepravy ani dopravce (v tomto případě i vlastníka dopravních prostředků) nešlo.

Žalobce a) namítal, že nemůže být odpovědný za to, že třetí osoba nepodá daňové přiznání a nezaplatí daň. Soud uvádí, že správní orgán nic takového v žalobou napadeném rozhodnutí netvrdil a ve vztahu k žalobci a) žádný takový závěr nevyslovil. Stejně tak žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí netvrdil, že by to byl žalobce a), kdo padělal razítka Celního úřadu Most na inkriminovaných dokladech. Žalovaný si byl naopak vědom nedostatků, které v tomto směru obsahovalo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a proto výzvou ze dne 21.9.2012 žalobce a) podrobně seznámil s důvody propadnutí. Z uvedeného důvodu pokládá soud argumentaci žalobce a) za nepřijatelnou.

S námitkou žalobce a), že dodání pohonných hmot do Prahy bylo přípustné, neboť zákon umožňuje dodání do místa přímého dodání, se soud neztotožňuje. Žalobce a) argumentoval ust. § 24 odst. 1 písm. a) a b) ZSpD a čl. 17 odst. 2 Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16.12.2008, o obecné úpravě spotřebních daně a o zrušení směrnice 92/12/EHS.

Podle ust. § 24 odst. 1 ZSpD, ve znění účinném k 1.1.2011, *vybrané výrobky lze v režimu podmíněného osvobození od daně dopravovat, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 58a),*

a) z daňového skladu do jiného daňového skladu, do místa vývozu nebo do místa přímého dodání, s výjimkou dopravy vybraných výrobků osobám podle § 11 odst. 1 písm. d),

b) z místa dovozu do daňového skladu, do místa vývozu nebo do místa přímého dodání s výjimkou dopravy vybraných výrobků osobám podle § 11 odst. 1 písm. d).

Podle čl. 17 odst. 2 věty první SMĚRNICE RADY 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, *odchylně od odst. 1 písm. a) bodů i) a ii) a písm. b) tohoto článku a s výjimkou situace podle čl. 19 odst. 3 může členský stát určení za podmínek, které případně stanoví, povolit přepravu zboží podléhajícího spotřební dani v režimu s podmíněným osvobozením od daně na místo přímého dodání nacházející se na jeho území, pokud bylo toto místo určeno oprávněným skladovatelem v členském státě určení nebo registrovaným příjemcem.*

Žalobce shora citovaná ust. v podstatě vykládá tak, že je možné na základě pokynu příjemce vybraných výrobků dovézt zboží kamkoli. Takový výklad je ovšem ryze účelový a neodpovídá smyslu právní úpravy. Ze zákona o spotřebních daních vyplývá, že vybrané výrobky lze v režimu podmíněného osvobození od daně dopravovat z daňového skladu či z místa dovozu do místa přímého dodání, avšak místem přímého dodání může být toliko místo povolené na základě žádosti registrovaného příjemce. Podle povolení k opakovanému přijímání vybraných výrobků vydaného Celním ředitelstvím České Budějovice příjemci EKOL GAS PB s.r.o. dne 2.12.2009 mohla být místem přímého dodání pouze adresa sídla příjemce Lipová cesta 736, Milevsko, nebo vyjmenované hraniční přechody České republiky na jižní nebo jihozápadní hranici, avšak nikoli Praha.

Žalobce a) nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že kupoval od žalobce b) pohonné hmoty za „výhodnou cenu“. Namítal, že ceny, za které kupoval od žalobce b) pohonné hmoty, byly ceny standardní, přičemž ohledně výše cen pohonných hmot v měsíci lednu 2010 navrhoval soudu provedení důkazu dotazem na společnost ČEPRO. Soud návrhu žalobce na

doplnění dokazování nevyhověl, neboť dospěl k závěru, že pro rozhodnutí ve věci jsou skutkové okolnosti objasněny dostatečně a další dokazování by bylo nadbytečné. Sám žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že netvrdí, že by nákup pohonných hmot žalobce a) od žalobce b) byl nepoctivým obchodem. Uskutečnění nákupů za ceny, které sám žalobce a) ve správním řízení označil za „dobré“ žalovaný zmínil pro dokreslení vzájemných obchodních vztahů mezi žalobci, vědom si toho, že tyto obchodní vztahy jdou nad rámec odpovědnosti žalobce a), tzn., že přímo nesouvisí s předmětným kvazideliktem ani odpovědností žalobce a). Bylo by rovněž nesmyslné, kdyby žalobce a) kupoval od žalobce b) pohonné hmoty za ceny nevýhodné. Použití obratu dobrá či výhodná cena proto soud nemá za nijak zavádějící, když tento termín užil ve správním řízení mimo jiné i žalobce a). S ohledem na skutečnost, že žalovaný z obchodněprávních vztahů žalobců souvisejících s prodejem pohonných hmot nevyvozoval odpovědnost žalobce a) za kvazidelikt, shledal soud dokazování v tomto směru za nadbytečné, jak již bylo uvedeno shora.

Žalobce a) dále namítal, že uložená sankce je nepřiměřená a představuje zásah intenzivní měrou ohrožující jeho podnikatelskou činnost. S ohledem na princip proporcionality žalobce a) rovněž uváděl, že žalobou napadené rozhodnutí bylo oproti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně rozšířeno o další přepravy, ač mělo vycházet pouze ze dvou přeprav, které žalobce provedl dne 21.1.2010. Je nesporné, že propadnutí dvou ze čtyř dopravních prostředků, které žalobce a) vlastnil, muselo znamenat zásah do jeho podnikatelské činnosti. Na druhou stranu nelze jen z takového důvodu označit sankci za likvidační. Likvidační sankcí je sankce nepřiměřená spáchanému kvazideliktu, nikoli taková, která fakticky omezí podnikatelskou činnost žalobce. Soud se proto zabýval tím, zda sankce v podobě propadnutí dopravních prostředků byla proporcionální ve vztahu k tvrzenému kvazideliktu. Sankce propadnutí dopravních prostředků byla žalobci a) uložena za kvazidelikt spočívající v realizaci dopravy vybraných výrobků s průvodními doklady AAD, v nichž byly uvedeny nepravdivé údaje. Jednalo se o dopravu vybraných výrobků uskutečněnou dne 22.1.2010, přičemž žalobci a) nebyla uložena sankce za uskutečněnou dopravu, provedenou v období od 4.1.2010 do 21.1.2010 s průvodními doklady AAD, v nichž byly rovněž uvedeny nepravdivé údaje. Pokud by žalovaný odůvodnil rozhodnutí o propadnutí dopravních prostředků pouze uskutečněním dvou přeprav bez řádně vyplněných průvodních dokladů, jevila by se sankce nepřiměřenou. Za situace, kdy žalovaný prokázal, že se nejednalo o ojedinělý exces při dopravě vybraných výrobků, ale opakující se záležitost, bylo dle názoru soudu na místě přihlídnout jako k okolnosti zvyšující nebezpečnost kvazideliktu i k předchozí dopravě uskutečněné za shodných skutkových okolností. Soud proto neshledal porušení zásady proporcionality při uložení propadnutí dopravních prostředků, neboť žalovaný přesvědčivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, včetně úvahy týkající se hodnoty dopravních prostředků. Z uvedeného důvodu tedy ani soud nepovažoval uloženou sankci za likvidační. Soud pak dal žalobci a) za pravdu v tom směru, že v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně uvedená argumentace prokazující proporcionalitu sankce absentovala. Odvolací správní orgán si byl tohoto nedostatku, stejně jako dalších pochybení správního orgánu prvního stupně, vědom a usiloval o jejich nápravu v průběhu odvolacího řízení. Porušení práv účastníků v řízení před správním orgánem prvního stupně bude zmíněno níže. Na tomto místě soud pouze uvádí, že precizaci odůvodnění v otázce proporcionality uložení propadnutí dopravních prostředků ve vztahu ke kvazideliktu neshledal nezákonnou, přičemž blíže se bude změnou odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí oproti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně při vypořádání námitky žalobce ohledně tvrzené nepřipustné překvalifikaci důvodů rozhodnutí a celé výrokové části věnovat dále.

Žalobce a) dále namítal nicotnost a nezákonnost rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a to z důvodu, že správní orgán prvního stupně jednal s žalobcem a) jako s kontrolovanou osobou, ač toto postavení dle zákona o spotřebních daních neměl, a dále z důvodu, že žalobce a) v řízení před správním orgánem prvního stupně nebyl seznámen se spisem, správní orgán prvního stupně před vydáním rozhodnutí spis výrazným způsobem doplnil o významné důkazy, k nimž se žalobce a) nemohl vyjádřit. Odvolací správní orgán uvedená pochybení správního orgánu prvního stupně nijak nezpochybňoval, naopak v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí v části III. sám konstatoval zkrácení práv účastníků řízení způsobené pochybeními správního orgánu prvního stupně. Soud předesílá, že k zásadnímu zkrácení na procesních právech došlo zejména u žalobce b). Ač si byl odvolací správní orgán procesních pochybení správního orgánu prvního stupně vědom, nemohl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit a vrátit k dalšímu řízení, neboť subsidiárním předpisem není v daném případě správní řád, nýbrž řád daňový, který s ohledem na ust. § 116 takový postup neumožňuje.

Podle ust. § 116 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, totiž odvolací orgán může toliko napadené rozhodnutí a) změnit, b) zrušit a řízení zastavit, nebo c) odvolání zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit. S ohledem na nemožnost napadené rozhodnutí zrušit a vrátit k dalšímu řízení, postupoval odvolací orgán dle ust. § 115 zákona č. 280/2009 Sb. ve snaze napravit předmětná pochybení. Za tím účelem vydal výzvu dne 2.7.2012 a následně výzvu dne 21.9.2012, č.j. 12492-4/2012-170100-21, v níž stanovil lhůtu k seznámení odvolatelů s právním názorem odvolacího orgánu se zjištěnými skutečnostmi a důkazy a k možnosti vyjádřit se a navrhnout provedení dalších důkazních prostředků. Právní názor odvolacího správního orgánu byl v daném dokumentu obsáhle rozveden. Důvodem obsáhlosti výzvy byla i zmatečnost výroku rozhodnutí o propadnutí, který byl žalovaný nucen následně v žalobou napadeném rozhodnutí nahradit výrokem novým, přičemž v žalobou napadeném rozhodnutí došlo i ke změně důvodů rozhodnutí.

Tvrzení žalobce a), že žalobou napadeným rozhodnutím došlo ke změně výrokové části i odůvodnění oproti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, je pravdivé. Soud však v takovém postupu neshledal nezákonnost, neboť daňový řád jiný procesní postup žalovanému neumožňuje. Za situace, že žalovaný si byl deficitu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vědom a učinil ve vztahu k žalobci a) kroky k nápravě vzniklého stavu, kdy žalobce a) mimo jiné detailně seznámil se svým právním názorem a odlišným hodnocením oproti správnímu orgánu prvního stupně, dospěl soud k závěru, že odvolací správní orgán napravitel nedostatky předchozího řízení, přičemž změna výroku a odůvodnění není v takovém případě porušením zásady dvojinstančnosti správního řízení.

Pokud pak jde o „překvalifikaci“ rozhodnutí [v prvostupňovém rozhodnutí byl žalobce a) označen za kontrolovanou osobu a propadnutí dopravních prostředků bylo opřeno o ust. § 42 odst. 11 písm. a) ZSpD, zatímco v rozhodnutí správního orgánu druhého stupně byl již žalobce a) označen za osobu, která vlastní dopravní prostředky a již mají být dopravní prostředky propadnuty s odkazem na ust. § 42 odst. 11 písm. b) ZSpD] a označení žalobce a) za kontrolovanou osobu, soud má za to, že správní orgán odvolací pouze napravitel nesprávnost prvostupňového rozhodnutí. Kontrolovanou osobou dle ust. § 42 ZSpD je totiž osoba, která je ústně na místě kontrolována, což znamená, že kontrolovanou osobou je řidič, který nutně nemusí být vlastníkem vozidla. Nesprávným označením žalobce a) za kontrolovanou osobu nemohlo být zasaženo do jeho práv a ani opravou označení žalobce a) v žalobou napadeném rozhodnutí nedošlo ke změně jeho postavení. Z uvedených důvodů neshledal soud postup žalovaného nezákonným.

K námitce porušení zásady správy daní podle ust. § 5 odst. 3 zákona daňového řádu, dle kterého *správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob (dále jen "osoba zúčastněná na správě daní") v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní*, musí soud konstatovat, že správní orgán prvního stupně s ohledem na řadu procesních pochybení, včetně vadného prvostupňového rozhodnutí, této zásadě nedostál. Soud se však blíže touto námitkou žalobce a) ve vztahu k žalovanému a žalobou napadenému rozhodnutí nezabýval, a to s ohledem na její nekonkrétnost.

Žalobce a) namítal, že žalovaný neprovedl žalobcem navrhované důkazy, tj. opakovaný výslech řidičů propadnutých dopravních prostředků, výslech pana Ch. – jednatele žalobce b) a dotaz na registr vozidel ohledně žalobcem vlastněných nákladních vozidel. Řidiči propadnutých dopravních prostředků byli již správním orgánem vyslechnuti, přičemž z jejich výpovědi vyplynulo, že po dopravení pohonných hmot na příslušnou čerpací stanici v Praze řidiči předali doklady AAD a obdrželi je zpět k vrácení odesílajícímu daňovému skladu v Německu potvrzené razítkem příjemce a razítkem (falešným) Celního úřadu Most. Žalovaný nerozporoval tvrzení, že řidiči obdrželi doklady zpět vždy v zalepené obálce a nedovožoval, že by doprava byla ukončována samotným dopravcem - žalobcem a). Z toho důvodu shledal žalovaný návrhy na opakované výslechy těchto svědků nadbytečnými, neboť nebylo třeba odstraňovat žádnou dezinterpretaci a opakované výpovědi řidičů by k této věci nemohly přinést žádné nové skutečnosti. Rovněž další žalobcem a) navrhovaný svědek (p. Ch.) byl již ve věci vyslechnut dne 26.1.2010 a to za přítomnosti žalobce a), přičemž otázky, jejichž zodpovězení se žalobce a) domáhal prostřednictvím výslechu tohoto svědka již byly zodpovězeny a další výslech by byl proto nadbytečný. Nadto žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že skutečnosti zjištěné z výslechu svědka nebyly pro jeho rozhodnutí klíčové. Soud shodně s žalovaným dospěl k závěru, že ohledně skutkových okolností případu nebylo mezi účastníky v podstatě sporu, po skutkové stránce byl případ objasněn dostatečně pro rozhodnutí ve věci a ani soud tedy žalobcem a) navržené důkazy neprovedl pro nadbytečnost. Nadbytečným soud shledal i dotaz na registr vlastníků vozidel k prokázání, kolik dopravních prostředků žalobce vlastní, neboť tato informace nebyla pro rozhodnutí ve věci podstatnou. I kdyby žalobce a) vlastnil pouze dopravní prostředky, u nichž bylo rozhodnuto o propadnutí, nelze z toho samo o sobě dovodit likvidační účinek uložené sankce, jak již bylo zmíněno shora.

Ve vztahu k přiměřenosti uložené sankce žalobce a) dále nesouhlasil s posouzením hodnoty dopravních prostředků žalovaným. Rozdíl v odhadu cen učiněný žalobcem a), resp. společností AB TIR s.r.o., předložený žalobcem a), a odhadem učiněným žalovaným však pro rozhodnutí žalovaného nebyl rozhodujícím. Žalovaný neposuzoval výši spotřební daně dopravovaných pohonných hmot ze dne 21.1.2010 s cenou dopravních prostředků, které vybrané výrobky dopravovaly, nýbrž při stanovení výše spotřební daně dopravovaných pohonných hmot vyšel ze spotřební daně vybraných výrobků dopravovaných žalobcem v období od 4.1.2010 do 21.1.2010. Ač žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl dvě varianty možnosti posouzení jednání žalobce, tzn. jako 12 dílčích útoků spáchaných žalobcem v době od 4.1.2010 do 21.1.2010 nebo jako hodnocení 12. dílčího útoku ze dne 21.1.2010 coby samostatného kvazideliktu se zohledněním 11 předchozích dílčích útoků spáchaných v bezprostřední časové souvislosti, v obou případech je výsledek stejný, tj. hodnota spotřební daně převyšuje cenu dopravních prostředků, ať už ve výši ocenění předloženého žalobcem nebo odhadnutého žalovaným. Z uvedeného důvodu považoval soud i v tomto případě další dokazování za nadbytečné.

Soud nepřisvědčil tvrzení žalobce a), že závěry žalovaného nemají oporu v provedeném dokazování. Po skutkové stránce nebylo mezi účastníky podstatného sporu, žalobce nesouhlasil zejm. s právním hodnocením žalovaného, s tím, že by byl za kvazidelikt odpovědný. Žalovaný opřel své rozhodnutí o skutečnosti zjištěné z předložených dokladů AAD a CMR, výsledků svědků i samotného žalobce a), z listin dokládajících provedení přeprav za stejných skutkových okolností v období od 4.1.2010 do 21.1.2010, přičemž soud již shora uvedl, z jakého důvodu byly návrhy žalobce a) na doplnění dokazování nadbytečné.

Ve vztahu k dokazování proto soud dospěl k závěru, že dokazování provedené správními orgány bylo dostatečné jak pro správní rozhodnutí, tak i pro účely soudního přezkumu a nevyžadovalo doplnění ani zopakování. Ve věci bylo nepochybné, že v údajích o sídle příjemce vybraných výrobků byl mezi doklady AAD a CMR zjevný rozpor, že o tomto rozporu musel žalobce a) vědět a rovněž bylo doloženo, že nešlo o ojedinělou dopravu s nesprávně vyplněnými nepravdivými dokumenty, přičemž z těchto skutečností vyvozoval žalovaný odpovědnost žalobce za kvazidelikt. Z povolení k opakovanému přijímání vybraných výrobků Celního ředitelství České Budějovice ze dne 2.12. 2009 vyplývá, že místem přímého dodání mohla být jen adresa nového sídla příjemce: Pražská 288, Písek; nepravdivost místa dodání potvrzují předložené mezinárodní nákladní listy (tzv. doklady CMR) s pravdivým údajem sídla příjemce: Pražská 288, 39 701 Písek a zejména s uvedením místa vykládky zboží - Praha. Žalovaný tak z pohledu soudu dostal požadavku Ústavního soudu, vyjádřeném v nálezu Pl. ÚS 31/08, tedy prokázání zavinění žalobce a), ač v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný zdůrazňoval objektivní odpovědnost žalobce a) za provedenou dopravu.

Oba žalobci v žalobách shodně namítali, že ve věci v prvním stupni rozhodoval místně nepřislušný celní úřad. Podle žalobců mělo o propadnutí vybraných výrobků a dopravních prostředků rozhodovat Celní ředitelství Ústí nad Labem, nikoli jak tomu v daném případě bylo Celní úřad Praha 2. Žalovaný se otázkou místní příslušnosti Celního úřadu Praha 2 detailně zabýval v žalobou napadeném rozhodnutí na str. 52-66, zejm. s ohledem na propracovanou žalobní námitku žalobce b) a skutečnost, že správní řízení bylo vůči žalobci b) zahájeno až po účinnosti tzv. „velké novely“ ZSpD provedené zákonem č. 95/2011 Sb. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný zejména uvedl: *„Před velkou novelou stran místní příslušnosti platilo, že zajištění podle ust. § 42 odst. 1 ZSpD provede ten celní úřad nebo to celní ředitelství, které ve smyslu ust. § 42 odst. 3 ZSpD „zjistí důvody pro takové opatření jako první“, v posuzovaném případě dne 21.1. 2010 zajištění provedlo ČR ÚnL. Ust. § 42 odst.11 ZSpD již hovoří jen o uložení propadnutí „celním ředitelstvím nebo celním úřadem“, bez jakéhokoli odkazu na ten celní úřad nebo to celní ředitelství, které zajistilo, proto z rozdílu mezi těmito ustanoveními byla tradičně dovozována „speciální místní příslušnost“ k zajištění podle ust. § 42 odst. 1 ZSpD jako okamžitého opatření toho, kdo porušení zjistil, a „obecná místní příslušnost“ k propadnutí podle ust. § 42 odst. 11 ZSpD daná obecným ust. § 1 odst. 3 ZSpD (obecný správce daně). Z tohoto důvodu také ČR ÚnL věc k „řízení o propadnutí“ dne 29. 3. 2010 postoupilo [III.2.] cestou ČR Praha [III.3.] Celnímu úřadu Praha 2, který je obecným správcem daně MV PLUS i P. P.*

Celní úřad pak „řízení o propadnutí“ s P. P. jako kontrolovanou osobou (dopravcem) zahájil před velkou novelou oznámením ze dne 28. 5. 2010 [III.4.]. Stejným způsobem měl celní úřad „řízení o propadnutí“ zahájit i s MV PLUS, jakmile se o ní jako o vlastníkově vybraných výrobků dozvěděl, k čemuž došlo nejpozději na základě žádosti MV PLUS ze dne 26. 7. 2010 o vydání zajištěných vybraných výrobků, přeposlané ČR ÚnL [III.7.]; vůči MV PLUS je pak třeba považovat za zahájení řízení až doručení prvoinstančního rozhodnutí o propadnutí po velké novele dne 11. 7. 2011 [VII.].“

Před velkou novelou ZSpD tedy správní orgány vycházely z toho, že speciální místní příslušnost je dána pouze k rozhodnutí o zajištění, nikoli k rozhodnutí o propadnutí, a proto je k rozhodnutí o propadnutí dána obecná místní příslušnost, tj. příslušnost obecného správce daně příslušného subjektu. Řízení ve vztahu k žalobci a) bylo zahájeno před velkou novelou, tzn. že správní orgány při určení místní příslušnosti vycházely ze sídla žalobce. S ohledem na zásadu společného řízení však takové určení místní příslušnosti mohlo činit potíže v případě, kdy vlastníkem dopravních prostředků byla osoba odlišná od vlastníka vybraných výrobků, resp. osoba se sídlem zakládající příslušnost jiného obecného správce daně. Velkou novelou ZSpD (od 1. 5. 2011) bylo jednoznačně stanoveno pravidlo, dle kterého „kdo zajistil, bezodkladně zahájí řízení o propadnutí“. Po velké novele tedy není pochyb, že kdo rozhodl o zajištění, ten rozhodne o propadnutí. V daném případě by tak bylo příslušné Celní ředitelství Ústí nad Labem.

Pro určení místní příslušnosti bylo klíčové, že řízení bylo zahájeno před velkou novelou ZSpD s účastníkem – žalobcem a) a s ohledem na zásadu společného řízení bylo nutno vztáhnout obecnou místní příslušnost i na žalobce b), ve vztahu k jehož osobě bylo řízení zahájeno až po 1.5.2011. Soud přisvědčil žalovanému, že „*přestože je ust. § 42b odst. 1 ZSpD procesním ustanovením stanovícím místní příslušnost a velká novela k němu nepřijala přechodné ustanovení, toto ustanovení stanoví příslušnost k bezodkladnému zahájení řízení o propadnutí, z čehož lze vyvodit, že ten, kdo takto jako místě příslušný správní orgán „řízení o propadnutí“ zahájil, je oprávněn je i dále vést a ve věci rozhodnout*“. Soud přisvědčil žalovanému i v názoru, že i kdyby byla v rozhodnou dobu ve věci dána zvláštní místní příslušnost, nebylo by rozhodnutí vydané obecným správcem daně žalobců nezákonné. Za nezákonné by soud mohl považovat rozhodnutí vydané správním orgánem, jehož místní příslušnost by byla projevem libovůle správního orgánu a který by k účastníkům řízení neměl žádný vztah. O takovou situaci se však v daném případě nejednalo, příslušnost správce daně k rozhodnutí ve věci byla podložena přijatelným výkladem právní úpravy. Z uvedeného důvodu neshledal soud námitky žalobců ohledně nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí, spočívající v jeho vydání místně nepříslušným správním orgánem, za opodstatněné.

Poslední námitka žalobce a) spočívala v tvrzení, že žalobou napadené rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno s tím, že odvolací správní orgán měl řízení zastavit. Soud pokládá uvedený názor žalobce a) za neopodstatněný. Žalovaný v souvislosti s pochybeními správního orgánu prvního stupně srozumitelně vysvětlil, že nemá s ohledem na subsidiární užití daňového řádu možnost prvostupňové rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14.4.2009, č.j. 8 Afs 15/2007-75, z něhož plyne, že zrušit rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je na místě jen tam, kde prvoinstanční rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno. K tomu soud uvádí, že o takový případ v dané věci nejde, neboť žalovaný dostatečně odůvodnil, proč je rozhodnutí o propadnutí dopravních prostředků opodstatněné.

Nad rámec námitek již vypořádaných shora (námitky vztahující se k zajištění, námitky místní nepříslušnosti), byly vzneseny žalovaným b) námitky k porušení dvojinstančnosti řízení, k tomu, že s ním Celní úřad Praha 2 v prvoinstančním řízení nejednal jako s účastníkem řízení a k tomu, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno ve lhůtě stanovené v pokynu ministra financí č. D-348.

Soud, stejně jako žalovaný, dospěl závěru, že opomenutím správního orgánu prvního stupně, který s žalobcem b) nejednal jako s účastníkem řízení, bylo podstatně zasaženo do

práv žalobce b). Mezi účastníky nebylo sporu, že prvním úkonem ve věci bylo ve vztahu k žalobci b) až zaslání, resp. doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o propadnutí vybraných výrobků dne 11.7.2011. Žalovaný měl za to, že porušení dvojinstančnosti dostatečně napravil v průběhu odvolacího řízení zasláním výzvy a umožněním uplatněním práv v odvolacím řízení. Soud se ztotožnil s názorem žalovaného v tom směru, že s ohledem na ust. § 115, 116 zákona č. 280/2009 Sb. nebyla porušením dvojinstančnosti skutečnost, že celní ředitelství v odvolacím řízení doplnilo řízení okruhem skutečností významných pro rozhodnutí o tom, zda jsou splněny podmínky pro vyslovení propadnutí vybraných výrobků, ani ta, že celní ředitelství změnilo celou výrokovou část rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i odůvodnění. Soud měl však za to, že naprostá ignorance žalobce b) coby účastníka řízení před správním orgánem prvního stupně představuje podstatné zkrácení žalobce b) na jeho procesních právech a je tedy vadou natolik závažnou, že je soud nucen námitce žalobce b) v tomto ohledu vyhovět a ve vztahu k žalobci b) napadené rozhodnutí zrušit, neboť žalovaný svým postupem v odvolacím řízení citovanou vadu nezhojil a uvedená vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Nutno ještě dodat, že k uvedenému flagrantlymu porušení práv žalobce b) musel soud přihlídnout a rozhodnutí zrušit, ač si je vědom toho, že odvolací správní orgán v podstatě neměl možnost porušení dvojinstančnosti v tomto směru napravit.

K namítaným průtahům řízení soud pouze konstatuje, že souhlasí s žalovaným v názoru, že lhůta obsažená v pokynu ministra financí č. D-348 je lhůtou „pořádkovou“, stanovenou nadřízeným správcem daně z důvodu sjednocení rozhodovací činnosti podřízených správců daně, jejíž nedodržení nezpůsobuje nezákonnost „opožděně“ vydaného rozhodnutí.

Závěrem soud podotýká, že v průběhu ústního jednání žalobci upřesnili své žalobní návrhy tak, že každý z žalobců napadá žalobou napadené rozhodnutí jen v tom rozsahu, které se týká jeho osoby. To znamená žalobce a) k výrokům vztahujícím se k propadnutí dopravních prostředků a žalobce b) k výrokům vztahujícím se k propadnutí pohonných hmot.

Soud z důvodů uvedených shora neshledal žádnou z námitek žalobce a) důvodnou, a proto žalobu žalobce a) dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Naproti tomu shledal soud důvodnou námitku žalobce b), dle níž byla porušena zásada dvojinstančnosti, a pokládal ji za natolik zásadní, že výroky napadeného rozhodnutí vztahující se k žalobci b) pro nezákonnost dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O náhradě nákladů řízení o žalobě žalobce a) P. P. soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce P. P. ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, žalovanému žádné náklady nevznikly.

Výrokem IV. rozsudku rozhodl soud o nákladech řízení žaloby žalobce b) MV PLUS s.r.o. v likvidaci a to podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. Žalobce b) měl ve věci plný úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč a náklady zastoupení žalobce advokátem ve výši 12.342,- Kč, což tvoří 3 úkony právní služby po 3.100,- dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a 3 režijní paušály po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., vč. částky odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb.,

o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.) ve výši 2.142,- Kč. Náklady řízení tedy činí celkem 15.342,- Kč, jak je uvedeno ve výroku rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28.3.2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: J. Válková